

SHULE YA HUDUMA YA GATE [DC]NUKUU ZA KUJIFUNZIA BIBLIA.

MODULI : **Ubora wa Neno la Mungu**

Mada ya 4 : **Kumfunua Kristo kutoka maandiko**

Lengo : **Ufunuaji wa kiungu kwa kumwonesha Kristo kutoka Neno la Mungu.**

SAFARI NDEFU YA KIUUNGU KUELEKEA UFUNUAJI WA KI-UUNGU.

LUKA 24:1-53

1. *Hata siku ya kwanza ya juma, ilipoanza kupambazuka, walikwenda kaburini, wakiyaleta manukato waliyoweka tayari.*
2. *Wakalikuta lie jiwe limevingirishwa mbali na kaburi,*
3. *Wakaingia, wasiuone mwili wa Bwana Yesu.*
4. *Ikawa walipokuwa wakifadhaika kwa ajili ya neno hilo, tazamawatu wawili walismama karibu nao, wamevaa nguo za kumetameta*
5. *Nao walipoingiwa na hofu na kuinama kifudifudi hata nchi, hao waliwaambia kwanini mnamtafuta aliye hai katika wafu?*
6. *Hayupo hapa, amefufuka. Kumbukeni alivyo sema nanyi alipokuwa akaliko Galilaya*
7. *akisema, Imempasa Mwana wa Adamu kutiwa mikononi mwa wenyewe dhambi, na kusulubiwa na kufufuka siku ya tatu*
8. *Wakayakumbuka maneno yake.*
9. *Wakaondoka kaburini, wakarudi; wakawaarifu wale kumi na mmoja na wengine wote habari za mambo hayo yote.*

10. *Nao ni Mariamu Magdalene, na Yoana na Mariamu mamaye Yakobo, na wanawake wengine waliokuwa pamoja nao*

11. *hao waliwaambia mitume habari ya mambo hayo.*
12. *Maneno yao yakaonekana kuwa kama upuzi kwao, wala hawakuwasadiki. Lakini Petro aliondoka akaenda mbio hata kaburini, akainama akachungulia ndani, akaviona vile vitambaa vyatanda tu; akaenda zake akiyastaajabia yaliyo tukia.*
13. *Na tazama siku ileile watu wawili mionganii mwao walikuwa wakienda kijiji kimoja, jinalake Emau, kilichokuwa mbali na Yerusalem kama mwendo wa saa mbili.*
14. *Nao walikuwa wakizungumza wao kwa wao habari za mambo hayo yaliyotukia*
15. *Ikawa katika kuzungumza na kuulizana kwao, Yesu mwenyewe alikaribia akaandamana nao.*
16. *Macho yao yakafumbwa wasimtambue.*

17. Akawaambia, ni maneno gani haya mnayosemezana hivi mnapotembea? Wakasimama wamekunja nyuso zao.
18. Akajibu mmoja wao, jina lake Kleopa, akamwambia, je wewe peke yako u mgeni katika Yerusalem, hata huyajui yalitotukia humo siku hizi?
19. Akawauliza, mambo gani? Wakamwambia, Mambo ya Yesu wa Nazareti, aliyekuwa mtu nabii, mwenye uwezo katika kunena na kutenda mbele za Mungu na watu wote;
20. Tena jinsi wakuu wa makuhani na wakubwa wetu walivyo mtia katika hukumu ya kufa, wakamsulubisha.
21. Nasi tulikuwa tukitumaini kuwa yeye ndiye atakaye wakomboa Israel. Zaidi ya hayo yote, leo ni siku tatu tangu yalipotendeka mambo hayo;
22. tena, wanawake kadha wa kadha wa kwetu walitushitusha , waliokwenda kaburini asubuhi na mapema.
23. wasiuone mwili wake; wakaja wakasema yakwamba wametokewa na malaika waliosema kwamba yu hai.
24. Na wengine waliokuwa pamoja nasi walikwenda kaburini wakaona vivyo hivyo kama wale wanawake walivyo sema, ila yeye hakumwona.
25. Akawaambia, Enyi msiofahamu, wenyе mioyo mizito ya kuamini yote waliyo yasema manabii.
26. Je! Haikumpasa Kristo kupata mateso haya na kuingia katika utukufu wake?
27. Akaanza kutoka Musa na manabii wote, akawaeleza katika maandiko yote mambo yaliyo mhusu yeye mwenyewe.
28. Wakakikaribia kile kijiji walichokuwa wakienda, naye alifanya kama anataka kuendelea mbele,
29. Waka mshawishi wakisema, kaa pamoja nasi, kwa kuwa kumekuchwa na mchana unakwisha. Akaingia ndani kukaa nao.
30. Ikawa alipokuwa ameketi nao chakulani, alitwaa mkate, akaubariki, akaumega, akawapa.
31. Yakafumbuliwa macho yao, wakamtambua kisha akatoweka mbele yao.
32. Wakaambiana, je! mioyo yetu haikuwaka ndani yetu hapo alipokuwa akisema nasi njiani, na kutufunulia maandiko?
33. Wakaondoka saa ileile, wakarejea Yerusalem, wakawakuta wale kumi na mmoja wamekutanika, wao na wale waliokuwa pamoja nao,
34. Wakisema, Bwana amefufuka kweli kweli, naye amemtokea simoni.
35. Nao waliwapa habari ya mambo yale ya njiani, na jinsi alivyo tambulikana nao katika kuumega mkate.
36. Na walipokuwa katika kusema habari hiyo, yeye mwenyewe alisimama katikati yao, akawaambia, amani iwe kwenu.
37. Wakashituka, wakaogopa sana, wakidhani ya kwamba wanaona roho.
38. Akawaambia, Mbona mnafadhaika? Na kwanini mnaona shaka miyoni mwenu?
39. Tazameno mikono yangu na miguu yangu, ya kuwa ni mimi mwenyewe. Nishikenishikeni, mwone; kwa kuwa roho haina mwili na mifupa kama mnavyoniona mimi kuwa nayo.

40. *Na baada ya kusema hayo aliwaonyesha mikono yake na miguu yake.*
41. *Basi walipokuwa hawajaamini kwa furaha, huku wakistaajabu, aliwaambia, Mna chakula chochote hapa?*
42. *Wakampa kipande cha samaki wa kuokwa.*
43. *Akakitwaakala mbele yao.*
44. *Kisha akawaambia, Hayo ndiyo maneno yangu niliyo waambia nilipokuwa nikali pamoja nanyi, ya kwamba ni lazima yatimizwe yote niliyo andikiwa katika Torati ya Musa, na katika Manabii na Zaburi.*
45. *Ndipo akawafunulia akili zao wapate kuelewa na maandiko.*
46. *Akawaambia, Ndivyo ilivoandikwa, kwamba Kristo atateswa na kufufuka siku ya tatu;*
47. *na kwamba mataifa yote watahubiriwa kwa jina lake habari ya toba na ondoleo la dhambi, kuanza tangu Yerusalem.*
48. *Nanyi ndinyi mashahidi wa mambo haya.*
49. *Na tazama, nawaletea juu yenu ahadi ya Baba yangu; lakini kaeni humu mjini, hata mvikwe uwezo utokao juu.*
50. *Akawaongoza mpaka Bethania, akainua mikono yake akawabariki.*
51. *Ikawa katika kuwabariki, alijitenga nao; akachukuliwa juu mbinguni.*
52. *Wakamwabudu; kisha wakarudi Yerusalem wenye furaha kuu,*
53. *Nao walikuwa daima ndani ya hekalu, wakimsifu Mungu.*

Tuna badilishwa ili tufanane na mifano ya sura yake ambayo anaiweka wazi kwetu (2Wakorinto 3:18).Kwa kadri tunavyo tazama ndivyo tunavyo badilishwa.Uwakilishi wetu kwa niaba Yake ni lazima ufanyike kwa usahihi zaidi, kwa usafi wa ndani sana na kwa kukubali kukabiliana na ufunuo wa Nafsi Yake kuitia Neno Lake.

Katika Luka 24,mna kanuni muhimu kwa ajili ya kuifikia asili ya Kristo kuitia Neno Lake.Mna kanuni za msingi ambazo zinawezesha kufunuliwa kwa Kristo kwetu.

Ni masharti ganiyanayo tupa mpenyo wa kuifikia kile alichu na shauku ya kutuonesha mwenyewe?

KANUNI ZENYE DONDODA

1. MSHIKAMANO-MUKTADHA KWA AJILI YA KUJIFUNUA

Ona kwamba kulikuwa na wanafunzi WAWILI

Yesu alifunua mwenyewe kwa wanafunzi hawa wawili kuitia maandiko. Muktadha alioutumia kufanya hili ulikuwa nimmoja wa ‘makubaliano’ Tarakimu **mbili** [2] ni alama ya ‘makubaliano’, ‘ushahidi’ au ‘ushuhuda’.

Amos 3:3 NKJV: *Je! Watu wawili waweza kutembea pamoja, wasipokuwa wamepatana?*

Hali ya mshikamano na makubaliano ndio iliyo bora zaidi yenye maadili mema na yenye kutengeneza mazingira yandani ambayo Neno la Mungu lina fasiriwa kwa urahisi na kwa kufanya hivyo, Kristo anaonekana.

Sikiliza ushuhuda wao:-

Luka 24:32 [NASB] *Wakaambiana, je! Miyo yetu haikuwaka ndani yetu hapo alipokuwa akisema nasi njiani, na kutufunulia maandiko?*

[KJV] *Wakaambiana wao kwa wao, je! Miyo yetu haikuwaka ndani yetu wakati alipokuwa akizungumza nasi tulipokuwa njiani, na wakati anatufunulia maandiko?*

Zingatia watu wawili walikuwa na moyo mmoja- ni kiashirio cha kwenda kama mmoja- umoja [mshikamano] kamili na wenye mapatano /mabadiliko.

Chini ya mchakato wa matengenezo ya Nehema, Ezra, mwandishi alisema na kutoa ufanuzi/ uelewa kutokana na sheria ya Musa kwa mara sita [sawa na robo ya siku]

Ninaamini kilicho sababisha utulivu kuwepo na jambo hilo kufanyika, ni kwa sababu watu walijikusanya kama mtu mmoja.

Nehemia 8:1 *Na watu wote wakakusanya kama mtu mmoja katika uwanja uliokuwa mbele ya lango la maji, wakamwambia Ezra, mwandishi, akilete kitabu cha torati ya Musa, Bwana aliyowaamuru Israel.*

Kwa watu kusimama kwa muda mrefu kiasi kile ili kujihusisha na Neno la Mungu, ni jambo la kiroho/la kiuungu.

Fundisho hapa ni: Hali ya mshikamano inawezesha kusanyiko la wana wa Mungu kufikia kipimo cha kipekee cha neema kuvuka mipaka ya ukomo wa mwili na akili wa kuhimili uchovu ili kwa makini waweza kupokea na kwa intelijensia, waweze kuelewa na kisha kwa kufahamu watii kweli za maana zinazotokana na Neno la Mungu.

Mgongano, mafarakano, mpasuko, kutokuwa na muafaka n.k huwa kikwazo dhahiri cha kutoachiliwa kwa kina, ufunuo muhimu na wa sasa kutoka Neno la Mungu. Mungu hataachilia vipande vya Neno vilivyo hifadhiwa katika hazina yake kwa nyumba iliyofarakana.

Pia zingatia maandiko haya yafuatayo:

2 Mambo ya Nyak 30:12 *Tena katika Yuda mkono wa Mungu ulikuwa ukiwapa moyo mmoja, waitimize amri ya mfalme na wakuu kwa neno la BWANA.*

Mdo 2:46 *Nasiku zote kwa moyo mmoja walidumu ndani ya hekalu, wakimega mkate nyumba kwa nyumba, na kushiriki chakula kwa furaha na kwa moyo mweupe.*

Mdo 4:32 Na *Na jamii ya watu walioamini walikuwa na moyo mmoja na roho moja, wala hapana mmoja aliyesema ya kuwa kitu chochote alichochi nacho ni mali yake mwenyewe; bali walikuwa na vitu vyote shirika.*

Angalia hili: - Mahali palipo jengwa hali ya mshikamano imara wenye makubaliano katika roho ambamo ndimo neno la Mungu linapopokelewa, basi uwezo wa kuenea kwa utii wa pamoja huwa dhahiri.

Hagai 1:12. *Ndipo Zerubabeli mwana wa Shealtiel, na Yoshua mwana wa Yehosadaki, kuhani mkuu, pamoja na hayo mabaki yote ya watu, wakaitii sauti ya BWANA, Mungu wao na maneno ya Hagai nabii kama Bwana Mungu wao alivyomtuma, nao watu wakaogopa mbele za BWANA.*

Kutoka19:8. *Watu wakaitika pamoja wakasema, hayo yote aliyoyasema Bwana tutayatenda. Naye Musa akamwambia BWANA maneno ya hao watu.*

2. HAMU YA KUJUA NA KUELEWA MAJIRA

Ukweli, kati ya nyindi ambayo iliwaimarisha wanafunzi hawa wawili, ilikuwa kule **kujihusisha kwa kumaanisha na shauku ya kufahamu na kuelewa maana ya kiroho na namna wangehusika na majira** ambayo walijikuta wenyewe wamo. Yesu alikuwa ameshakufa, lakini walikuwa hawajui alishafufuka kutoka kwa wafu na alikuwa hai.

Luk 24:14 Unaonesha kwamba “**walikuwa wakizungumza wao kwa wao kuhusu mambo yote yaliyotokea**”- hili linatupa picha kuwa hayakuwa ni mazungumzo myepesi tu ya kithiolojia, lakini ni shauku makini ya kufahamu ni nini Mungu anachoshughulika nacho ulimwenguni kwa wakati uliopo hivi sasa.

Wale ambao mnafuatana kwa karibu lazima wawe na mzigo unaotokana na shauku yenyе nguvu ya kujua na kuelewa majira tunayoishi ili mienendo yetu hatimaye iweze kuhusika sawa sawa na anachohitaji Mungu.

Usiambatane na mtu ambaye mnatofautiana kiroho katika saa hii muhimu tunayoishi sasa. Ukoefu wao wa kuwa na utambuzi nawepesi vitatafsiriwa kuwa ni mtindo wa tabia na siyo kushikilia anachotaka Mungu kwa majira hayo. Vile vitu ambavyo wewe unavipa heshima hakutakuwa tena na kipaumbele kwa ajili yake.

1Mambo ya Nyak 12:32 *Na wa wana wa Isakari, watu wenye akili za kujua nyakati kujua yawapasayo Israel wayatende, vichwa vyao walikuwa watu mia mbili na ndugu zao wote walikuwa chini ya amri zao.*

Ikiwa utayajua majira, utajua na cha kufanya. Kukosa kuyajua majira hutafsiri tabia na shughuli zako kuwa siyo halali na siyo sahihi. Zaidi bado utaangukia katika hali ya kuwa na misisimko hasi: wale wanafunzi wawili walikuwa na ‘huzuni’ kwa kufikiria kwamba Yesu hakuwa hai.

Zingatio la pembedi.

Hagai 1:2-11

2. *Bwana wa Majeshi asema hivi, ya kwamba, Watu hawa husema, Huu sio wakati utupasao kuja, huu sio wakati wa kujenga nyumba ya BWANA.*
3. *Ndipo neno la bwana liliuja kwa kinywa cha Nabii Hagai, kusema,*
4. *je! huu ndio wakati wa ninyi kukaa katika nyumba zenye ,mapambo ya mba, iwapo nyumba hii inakaa hali ya kuharibika?*
5. *Basi sasa, Bwana wa Majeshi asema hivi, Zitafakarini njia zenu.*
6. *Mmepanda mbegu nyingi mkavuna kidogo; mnakula lakini hamshibi; mnakunywa lakini hamkujazwa na vinywaji; mnajivika nguo lakini hapana aonaye moto; na yeye apataye mshaharaapata mshahara ili kuutia katika mfuko ulio toboka-toboka.*
7. *Bwana wa majeshi asema hivi, zitafakarini njia zenu.*
8. *Pandeni milimani mkalete miti, mkaijenge nyumba; nami nitaifurahia,nami nitatukuzwa, asema BWANA.*
9. *Mlitazamia vingi,kumbe vikatokea vichache; tena mlipovileta nyumbani nikavipeperusha. Ni kwa sababu gani? asema Bwana wa majeshi. Ni kwa sababu ya nyumba yangu inayokaa hali ya kuharibika, wakati ambapo ninyi mnakimbilia kila mtu nyumbani kwake.*
10. *Basi, kwa ajili yenu mbingu zimezuiliwa zisitoe umande, nayo nchi imezuiliwa isitoe matunda yake.*
11. *Nami nikaita wakati wa joto uje juu ya nchi, na juu ya milima, na juu ya nafaka, na juu ya divai mpya, na juu ya mafuta, na juu ya kila kitu itoacho nchi, na juu ya wanadamu, na juu ya wanyama, na juu ya kazi zote za mikono.*

Kazi zisizopasa zinatokana na kushindwa kufahamu majira [wakati] na kutojua ni nini cha kufanya. Katika siku ya Hagai, watu walitawaliwa na kitu kisichofaa[kujenga nyumbao zapanel]katika wakati ambao hekalu la pamoja lilipaswa kupewa kipaumbele. Matokeo yake uchumi wao ukaporomoka. Mafanikio yatakuwa mengi mahali ambapo watu wa Mungu wameelekeza nguvu zao na kufanya juhudhi kwa kile ambacho ni cha msingi katika moyo wa Mungu kwa kila majira kwa wakati. Neno la unabii la BWANA lingali linalijia kanisa lake. Tafakarini njia zenu.

‘Nyumba za paneli dhidi ya hekalu’ mtazamo unaweza kutumiwa katika viwango vingi tofauti.

.Nyumba ya paneli = kanisa la mahali; Hekalu = Kanisa la Jiji.

.Nyumba ya paneli = kutawaliwa na shughuli binafsi za siri na kunai makuu;

Hekalu = kutawaliwa na umoja na ukuaji wa kanisa.

3. KUSOGEA KARIBU NA BWANA: UFUNULIWAJI WA KIUUNGU UNAHITAJI UKARIBU WA KIUUNGU

Ufunuliwaji unahitaji ukaribu ulio jirani, haitoeki kutoka mbali. Angalia jinsi Yesu alivyosogea karibu na wale wanafunzi wawili ambao walikuwa WANAJADILIANA kuhusu matukio ya wakati wao.

Luk 24:15 *Ikawa katika kuzungumza na kuulizana kwo, Yesu mwenyewe alikaribia, akaandamana nao.*

Jadiliana = Suzeteo = *kuchunguza kwa pamoja, huko ni kujadili, kubishana, saili,(na) swali (na) sababu,(kwa pamoja).*

Kumbuka katika somo la kwanza: Baba na Mwana hujifunua wenyewe kwa wale wanaojihusisha na MCHAKATO wa kulisikiliza Neno na kutii.

Yohana 14:21. *"Yeye aliye na amri zangu na kuzishika, yeye ndiye anipendaye; naye anipendaye atapendwa na Baba yangu; nami nitampenda na kujidhihirisha kwake"*

Mungu anavutiwa na Neno lake.Mahali ambapo Neno Lake linasikilizwa na kutiiwa,Yeye husogea karibu na kujifunua mwenyewe. Pia mahali penye mjadala wenye mtazamo kuhusu Neno na njia zake, Yeye hukaribia ili aende pamoja nawe katika kujifunua Yeye mwenyewe kwako.

Malaki 3:16a[KJV] *Ndipo wale waliomcha BWANA waliposemezana wao kwa wao ...*

Malaki 3:16-18 [NASB]

16. *Ndipo wale waliomcha BWANA waliposemezana wao kwa wao.Naye BWANA akasikiliza,akasikia;na kitabu cha ukumbusho kikaandikwa mbele zake,kwa ajili ya hao waliomcha BWANA, na kulitafakari jina lake.*
17. *Nao watakuwa watu wangu,asema BWANA wa majeshi,katika siku ile niifanyayo;naam,watakuwa hazina yanguhasa;nami nitawaachilia,kama vile mtu amwachiliavyo mwanawe mwenyewe amtumikiaye.*
18. *Ndipo mtakaporudi,nanyi mtapambanua kati ya wenye haki na waovu,na kati ya yeye amtumikiaye Mungu na yeye asiyemtumikia.*

4. BIDII YENYE SHAUKU KWA AJILI YA NENO LA MUNGU.

Watu wawili waliokuwa na moyo mmoja walikuwa wakisafiri pamoja kuelekea mahali palipokuwa pakijulikana wazi, kijiji cha Emau.Jina la mahali, huwakilisha tabia katika roho.

Maana moja ya jina ‘Emau’ni ‘ari ya kuhitaji’. Maana nyingine ya neno Emau ni ‘chemichemi za moto’.

Amosi 3:3. NASB: *Je, watu wawili wanaweza kutembea pamoja ispokuwa wapeana ahadi?*

AMP: *Je, wawili wanaweza kutembea pamoja ispokuwa wameahidiana na kuwa na makubaliano?*

MSG: *Je, watu wawili waweza kutembea na kushikana mikono ikiwa hawaendi mahali pamoja?*

NLT: *Inawezekana watu wawili wakatembea pamoja bila ya kukubaliana uelekeo?*

Ni jambo la muhimu kwenda na wale ambao wana shauku ile ile kama yako. Watu hawa walikuwa na lengo la kufika mahali pa kiroho penye tabia ya ARI ya kuhitaji. Hili linazungumzia shauku kali. Kiunabii, lina ashiria kwetu hitaji la KUFURAHIA Neno la Mungu tukiwa na utulivu makinikufikia kiwango cha kuwa, hakuna chochote kitakacho vuruga upendo wetu kwa Mungu kupitia kulipenda Neno lake. Ilikuwa ni kule Emau ambapo Yeye Kristo alitambuliwa nao baada ya kuumega mkate na baada ya kujieleza Mwenyewe kutoka kwenye maandiko hadi kufikia kiwango kile. Ujifunuaji wa Mungu hufanyika ndani ya muktadha wa shauku imara. **Shauku ya kiuungu ndiyo udongo wenye rutuba kwa ajili ya ujifunuaji wa kiuungu -au -shauku kwa ajili ya uungu huwezesha ujifunuaji wa kiuungu. Hakuna shauku- hakuna kufunuliwa.**

USIKATE TAMAA- DUMU KATIKA NENO: Safari hadi Emau ilikuwa ya umbali wa maili saba. Kwa istilahi ya kiyunani ‘stadia’ iliyotafsiri neno ‘maili’ inalinganisha kama ni kati ya kilometra 10.4 hadi km 12 kutegemeana na neno stadia linafafanua kitu gani. Walitembea kwa kisio la km 12 kutoka Yerusalem hadi Emau. Kwa namna yoyote ni matembezi marefu- na tunaweza tukayaita matembezi haya, ni safari Ndefu ya kwenda Kujifunua. Tendo hili linahitaji juhudhi na kujipa moyo. Hatupaswi kupoa katika ufukuziajiwetu wa kila siku, wa kumtafuta Bwana, baada ya kumfahamu Kristo kikamilifu zaidi kupitia ufunuo wake Mwenyewe kupitia neno lake. Ni lazima uwe na upendo endelevu na wenye msimamo na mapenzi makali kwa Neno la Mungu. Usiupoteze ‘upendo wako wa kwanza’- ambao ni upendo kwa Neno la Mungu.

Pia zingatia kuwa hawa wanafunzi wawili walirudi Yerusalem kuwapa taarifa wanafunzi wenzao kuhusu kufunuliwa kwa Kristo kwao. Nina hisi huenda walikwenda wakikimbia kilometra zote kumi na mbili kwa furaha walipokuwa wanarudi.

Zaburi 119:32 *Nitakwenda mbio katika njia ya maagizo yako utakapo nikunjua moyo wangu.*

Wale wanafunzi wengine walikuwa bado katika hali ya kutokuamini na kukandamizwa. Yesu hakuwakaribia wao kwanza ili ajifunulie Yeye ni nani, bali kwa wanafunzi wawili, ambao ingawa pia mwanzoni walikuwa wamehuzunishwa namatukio ya majira yao na kuvunjwa moyo kutokana na kutokuamini kuhusu kufufuka Kwake, walichagua kutobakia kuwa mapooza katika

hali ya sinto fahamu(uzito),bali walihamia katika kuendelea kutafuta, kutunza na kuimarisha shauku yao kwa ajili ya Mungu.

5. SHIKILIA KWA NGUVU MBEBAJI WANENO LA MUNGU

Wale wanafunzi wawili walishuhudia kuwa miyo yao ilikuwa inawaka ndani yao, wakati Yesu aliponena maandiko kwao;kisha wakati Yesu alipofanya kama anasonga mbele kupita Emau, walimsihi acae pamoja nao.Hili lilikuwa jaribio kwao. Yesu alikuwa akichunguza kwa makini ili aone kwa usahihi walivyokuwa makini- walikuwa na njaa kiasi gani kwa ajili ya neno lake. Walikataa kumwachia Yeye aende,hata ingawa walifikia hatua ile hawakumjua kuwa ndiye Yeye Kristo mfufuka.

BWANA alihestimu shauku hii motomoto- na akajifunua yeye ni nani wakati mkate unamegwa. Mkate ni alama ya neno la Mungu. Wakati neno linafunguliwa, kumegwa na kuenezwa ndani ya utamaduni ambao unalipa heshima ya hali ya juu,kuthaminiwa, kuaminiwa kwa umakini wa hali ya juu na kumshikilia vizuri mtu yule ambaye kupitia yeye Neno linagawiwa,HATIMAYE ufunuo wa Mungu unaobadilisha maisha utajitokeza pasipo kufanya jitihada yoyote.

Chunguza ile safari ya kwenda Emau, Yesu alijieleza yeye mwenyewe katika torati na manabii.Hawakuwa wanafahamu alikuwa ni Yesu. Alijulikana kwao baada ya yeye kuamua kukaa nao na kuumega mkate pamoja nao akiwa ameegemea meza.

Hivyo kwa wao kumsihi acae pamoja nao hakukutokana na wao kumfahamu kuwa ni Yesu, isipokuwa haswa kama mtu aliye kuwa uwezo wa kuyafafanua maandiko na kufanya Kristo aonekane katika maandiko kwa ajili yao.

Katika muktadha huu, Yesu anatenda kama mmoja ambaye anaweza kugawa neema kutoka neno na kumwasilisha Kristo kwa watu. Katika hili, Yesu ni mwakilishi wa baba wa kiroho.

Baba yako wa kiroho katika Bwana anapaswa kuwa ndiye njia ya msingi ambayo kwa hiyo neno la Mungu kwako linagawiwa.Ni lazima kuwe na kuheshimiwa kwake(mwanamme au mwanamke) ili kwa pamoja wawe mfano halisi wa wema na katikakulielezea Neno la Mungu kwako.

Kukaa karibu zaidi nao –kusema kweli-ni ufunguo wa mchakato mzima wa Bwana Mwenyewe kwa kujifanya Mwenyewe ajulikane kwako [zaidi kuhusu hili utalipata katika kipindi kijacho]. Taswira ya nafasi iliyomo ndani ya moyo wako kama mwana wa kiroho lazima iwe ya kumsihi baba yako wa kiroho acae au aambatane nawe.

Wale wanafunzi wawili walimwomba Yesu akae nao hili linatuonesha shauku kali ya kushikamana ndani ya muktadha ule ule wa kiroho au mazingira yale yale ya kiroho kama ndiye anayegawa neema kwako kupitia lile neno.

6. KUWA BABA NDIYO UKAMILIFU WA HALI YA JUU ZAIDI WA KUMWAKILISHA MUNGU

Ukweli ambao unapaswa kuzingatiwa katika kutafuta ni kwa nini Yesu alisogea karibu na hawa wanafunzi wawili ni kule kuwepo na kanuni ya ubaba au tabia iliyokuwemo ndani ya Kleopa.Jina la mmoja wa wanafunziwale wawili halikutajwa ila yule mwengine aliitwa Kleopa lenye maana ya **utukufu wote;baba aliyejulikana tena**.

Majina katika maandiko huelezea tabia (utambulisho) au utendaji (hatima).Kleopa hutoa taswira za maumbo ambayo ni bora kwa ajili ya Bwana kujifunua mwenyewe na kutoa kuelewa kusudi lake.

Yeye ama anawakilisha mtu aliye tayari kuupata utukufu wote na kuhuishwa kuwa baba au mtu ambaye tayari ni taswira halisi ya mambo haya.

Zingatia:

Utukufu wote = Uwakilishi ulio kamilika wa hali ya juu wa sehemu zote tendaji katika Mungu.

Baba aliye julikana tena = Uwakilishi sahihi wa ubaba wa kiroho ambao unaheshimika na kupokelewa kwa shangwe.

Kleopa ni alama ya mtu anaye onesha taswira halisi ya Mungu kama baba kwa ukamilifu wote na kuwa na ufahamu kamili-mwonekano wa ukomavu wa Mungu kama baba. Hili pia linafanyika kuwa jambo litakalowezesha kupata ufunuo mkubwa na kujifunua kwa Mungu kwetu.

7. KRISTO ANAONGOZWA ILIATOKE KATIKA MAANDIKO

Mwanzoni wakati Yesu kwa mara alipowakaribia wale wanafunzi wawili, macho yao ya mwilini yalizuiwa ili wasimtambue Yeye. Yesu hakujachia ili ajulikane kwao kwa mvuto wa mwili, ushahidi wa nafsi ulihitajika kwanza. Naam alichagua kuonesha utambulisho Wake kutoka kwenye maandiko.Kwa kweli Yesu alifanya mambo matatu- Alifungua Maandiko;-Alifungua Macho yao;Alifungua Akili zao ili wayaelewe Maandiko.

ALIYAFUNGUUA MAANDIKO

Luka 24:27 *Akaanza kutoka Musa na manabii wote, akawaeleza katika maandiko yote mambo yaliyo mhusu yeye mwenyewe.*

Akamweleza = diermeneuo = kufafanua kikamilifu,wazi na sawa sawa; tafsiri,fafanua,fasiri
Kuweka wazi maana ya kinachosemwa.

Yohana 5:39 *Mwayachunguza maandiko, kwa sababu mnadhani kwamba ninyi mna uzima wa milele ndani yake; na hayo ndiyo yanayo nishuhudia.*

ALIYAFUNGUUA MACHO YAO

Luka 24:31. *Yakafumbuliwa macho yao, wakamtambua, kisha akatoweka mbele yao.*

Macho yao yalifumbuliwa ili wamtambue yeye ndani ya muktadha mahsus. Muktadha huu ulikuwa ni moja wapo ya utamaduni wa kitume ambao ndani yake kanuni nne za Matendo ya Mitume 2:42 zilisimikwa imara ndani ya mazingira ya familia ya imani. Kanuni hizi ni fundisho la mitume, ushirika, kumega mkate na maombi.

Fundisho la mitume : Alifungua maandiko kwao – mstari wa 27

Ushirika : Aliiegemea meza kushirikisha neema

Kuumega mkate : Waliumega mkate pamoja wakisherekea meza ya Bwana.

Maombi : Emau –bidii ya kuhitaji –hupelekea kuomba/maombi

Macho yao yalifumbuliwa: kile walicho kiona ndani ya maandiko kilifanyika mwili mbele yao

kwa uhalisia.Maandiko yakatimia ndani ya utamaduni wa kitume.Kile kilicho sikiwa sasa kinaonekana.

ALIZIFUNGUUA FAHAMU ZAO ILI WAELEWE

Luka 24:44-45. *Kisha akawaambia, haya ndiyo maneno yangu niliyo waambia nilipokuwa nikali pamoja nanyi, ya kwamba ni lazima yatimizwe yote niliyoandikiwa katika torati ya Musa na katika manabii na Zaburi. Ndipo akawafunulia akili zao wapate kuelewa na maandiko.*

Kwa mara hii ya pili alipowatokea wanafunzi wote waliokuwa wamejikusanya kule Yerusalem, sasa hafungui tu maandiko ili ajieleze yeye mwenyewe kutokana nayo, au hata kuonesha mbele ya macho yao utambulisho wake binafsi hasa, lakini aliingiza lakini pia aliingiza katika fahamu zao uwezo wa KUYAELEWA MAANDIKO.

Uelewa huu waliopewa uliwaruhusu kujihusisha na maandiko kitume kwa kuendelea na kuongezeka katika kumfunua Kristo kutoka katika maandiko dhidi ya torati ya Musa na manabii na Zaburi “[Agano la Kale lote]. Wewe na mimi tunalo Agano la Kale na Jipy- logos yote, ambayo imesanifiwa ili kutupa sisi ufunuo wa Kristo.

Ujuzi muhimu ulioingizwa [pashwa] kwao ulikuwa ni wa kuunganisha pamoja (kama vilemchezo fumbo wa kupanga vipande) kweli kadhaa zinazohusiana kumhusu Yeye Mwenyewe. Yesu aliletta vipande vyta ukweli na akaviunganisha kwa pamoja ili waweze kuuona ukweli wote. Katika kipindi cha miaka mitatu, Mtume Paulo alifundisha mausia yote ya Mungu kwa Waefeso.

Mdo 20:27. *Kwa maana sikujiepusha na kuwahubiria habari za kusudi lote la Mungu.*

Naomba maombi yetu yawe kama ya mwandishi wa Zaburi.

Zaburi 119:18. *Uyafumbue macho yangu niyatazame, maajabu yatokayo katika sheria yako.*

Waefeso 1:18 *Macho ya moyi yenu yatiwe nuru, mjue tumaini la mwito wake jinsi lilivyo na utajiri wa utukufu wa urithi wake katika watakatifu jinsi lilivyo.*

Leo hii uwezo wa kufunua siri za Neno la Mungu wamepewa Mitume na Manabii [Waefeso 3:5]. Neema, ambayo niuumbikaji ndani ya utatu wa Mungu, inawasilishwa kuitia neno la Mungu. Suala muhimu la fundisho lenye utata linaamuliwa na Mitume na Manabii.

Paulo alishawishika kuwa Mungu aliwekeza neema ndani yake ili igawiwe kwa makanisa [Waefeso 3:2]. Hili ni la muhimu sana kwa ajili yetu kuunganishwa na chanzo cha kitume ambachokinaweza KUAFANUA maandiko kwetu, na kwa kufanya hivyo wanaufukua tena ukweli na ufunuo wa maandiko, na hivyo kuongoza ili Kristo atoke kwenye maandiko.

Kwa kifupi, kama yule towashi wa Kushi wewe na mimi tunamhitaji mtu atakaye tufafanulia maandiko kwa usahihi zaidi (kama vile Priskila na Akila walivyo fafanua njia za BWANA kwa usahihi zaidi kwa Apolo)

Soma Mdo 8:25-35- Tukio la Filipo akifafanua akiwa safarini kumhusu Bwana kwa Yule Towashi wa Kushi.

MAANDIKO YANAFUNUA NA KUWEKA BAYANA KILA KIPINDI KILICHO KATIKA MUNGU

Baada ya ufufuko, wanafunzi hawakuweza kufahamu lile tukio la majira yao. Yesu aliwaelezea ufunuo wake mahsusisi kutokana na maandiko. Kabla ya hili, utambuzi wao wa kusudi la kifo chake, nafasi na utendaji wake kwa namna fulani vilikuwa vimepotoshwa kiasi kwamba walikuwa wanatarajia angekuwa mkombozi wa kisiasa wa Israel.

Hawakuuamini ule ushuhuda wa yule mwanamke kwamba Kristo amesha fufuka kutoka kwa wafu na alikuwa hai. Kwa maneno ya Yesu walikuwa wajinga na wazito kuamini [[soma Luka 24:25](#)].

Ujinga = anijetos = ukosefu wa intelijensia, mjinga, mtu asiye naufahamu- upeo wa nguvu ya hali ya juu wa maarifa ndani ya mtu. ni kiungo ambacho kwa hicho vitu vyatkiwa vinatambuliwa na kujulikana au kupuuzwa.

Walikuwa wajinga kiroho yaani walikosa intelijensia ya kiroho ya kutambua kikamilifu mambo ya kiroho yaliyokuwa yanaingia katika siku zao. Kushindwa huku kwa sehemu kulitokana na kulidharau Neno lililoandikwa.

Wakati wowote unapodharau ule mchakato wa kuwa chini ya ufunuo wa utu wa Kristo kupitia njia ya Neno lake linalokujia kupitia baba wa kiroho, basi uwezo wako wa kupambanua maana ya kiroho ya muda wowote unaoishi wewe unakuwa umeharibiwa vibaya. Uwezo wa utambuzi wako wa kiroho unakuwa na kikomo na kisha wewe pia utakuwa na ‘moyo mzito’ kuyaamini maneno ya kinabii yaliyo fungamanishwa ndani ya neno lililo andikwa, ambalo limesanifiwa ili kukupa kuyaelewa majira unaoishi.

Katika kukutana nao kwa mara ya kwanza wakiwa njiani kuelekea Emau, aliweza kufunua tu zile pande mbili za neno [TORATI na MANABII] kwa sababu ya hali ya mioyo yao ambao anawaelezea kama ni watu [wajinga](#) na walio ‘[wazito wa moyokuamini](#)’. Mara tu walipofika Emau- alama ya kufikia upeo wenye ari mioyo yao-macho yao yalifumbuliwa-imani yao ikainuliwa- na wakarudi kushirikisha ujuzi huu kwa wanafunzi wengine kule Yerusalem.

Hapa, alijifunua Yeye Mwenyewe kutoka Torati, Manabii na Zaburi. Mwandishi wa Zaburi anamzungumzia mtu binafsi aliyeikutana na ujuzi katika neno-mahali ambapo fundisho linakuwa hai.

MASWALI NA MASUALA KWA AJILI YA REJEA BINAFSI NA MAJADILIANO KATIKA VIKUNDI

1. Ni nini kinacho sababisha mshikamano na makubalianoviwe vutivu kwa Mungu kama ndio muktadha bora ambao huo angechagua kujifunua Yeye Mwenyewe kwa kina kupitia Neno Lake?
  2. Jadili suala la umuhimu wa kufahamu maana muhimu ya kiroho ya wakati unaoishi, na namna Neno la Mungu linavyokuwa msingi ambao kutokana nao tunaweza kutafsiri matukio ya kiroho na misisitizo katika wakati wetu.
  3. Kuna uthamani na faida zipi zilizomo katika mazungumzo ya ana kwa ana kuhusiana na kujadiliana mambo ya rohoni na fundisho au kuhusu majira maalum ambayo Mungu anaweka msisitizo wa mambo Fulani?
  4. Kwa kurejea dondo namba 5 pamoja na hili zingatia pia Matayo 23:37-39, chunguza ule umakini wa kumpokea sawa sawa na kwa kujihusisha na mtu ambaye Mungu amemweka kama baba wa kiroho katika maisha yako.
  5. Boresha mbinu iliyotumiwa na Yesu katika kujifunua Yeye Mwenyewe ambapo: (a) Aliyafunua maandiko (b) Alifumbua macho, na (c) Alifungua fahamu kuelewa maandiko.
-

Dumu katika kuiwasiliana kupitia Tovuti yangu na mitandano ya Kijamii.

Fuata Randolph Barnwell kibinagsi kupitia Facebook au Twitter ili upate ujumbe na twiti zenyen kuvuvia na kutia moyo mara kwa mara zenyen kuangazia kanuni za msingi kutoka neno la Mungu. Unaweza pia kupakuwa bure nukuu na mafaili ya audio ya kila somo kutoka www.randolphbarnwell.com. Nyenko za ziada juu ya mada mbalio mbali zinazo patika kwa wewe kupakuiwa mahali hapa. Maulizo Randolph@gatedc.co.za.

www.randolphbarnwell.com

